

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

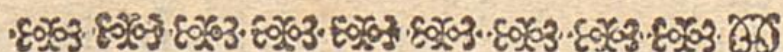
Et In octo Partes ... distincta ...

De Ivstitia Et Contractibvs

Vindalium, 1646

Sect. I. De restitutione ob damna spiritualia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38850

CAPVT VI.

De obligationibus iustitia, quoad restitutionem in particulari.

 SECTIO I.

De Restitutione ob damna spiritualia.

CONCLUSIO VNICA.

Qui proximum læsit in bonis spiritualibus, interdum tenetur ex iustitia aliquid præstare.) Declaratur; Bona spiritualia vt hîc sumuntur, sunt duplicis generis, alia supernaturalia, vt gratia sanctificans quæ per peccatum amittitur, & virtutes supernaturales ei annexæ; alia naturalia, vt scientiæ, & artes.

Primò igitur qui vi, vel fraude aliquem ad peccatum induxit, videtur teneri ex iustitia, non modo vim, vel fraudem amouere, sed etiam curare quantum potest, vt seductus emendetur: quia cum ille per iniuriam huiusmodi dam-

DE IUSTITIA. CAP. VI. 129

num proximo intulerit, tenetur ex iustitia illud resarcire, modo possibili.

Secundò, qui suasionibus, exemplo, modisque similibus sine vi, & fraude aliquem induxit ad peccatum, non tenetur ex iustitia curare ut corrigatur quia volenti non fit iniuria. Ad hoc tamen tenetur ex charitate, ut à fortiori ex dictis lib. 3. cap. 10. intelligi potest.

Ex quibus collige, quid dicendum sit de eo, qui alium ab ingressu Religionis: si enim suasionibus tantum illum auertit, etsi peccet, sine graui causa auertendo, non tenetur restituere damnum inde secutum: si verò vi, vel fraude illum retraxit, ad hoc tenetur ex iustitia, propter damnum quod Religioni intulit, eam iniuste priuando spe commodi temporalis, quod ex illius ingressu perceptura erat. Tenetur etiam satisfacere pro damno, quod ingressuro intulit, eum per iniuriam auertendo à pio proposito, sequendi consilia euangelica, eique ingressum suadere. Hæc porro doctrina facile extendi, & applicari potest ad eum, qui Nouitium, aut Professum abducit à Religione.

Tertiò, qui quoad bona animi naturalia, alterum iniuste læsit priuando me-

moria, vel aliquo sensu, &c. tenetur non modo veniam petere pro iniuria illata, sed etiam damna inde secuta restaurare; ut si laesus non possit amplius exercere artem qua sibi ad victum necessaria comparabat. Imò ex probabiliore sententia, necesse est ipsam rationis, aut sensuum priuationem, modo possibili compensare; esto ea sint bona superioris ordinis: quia per veram iniuriam ablata sunt.

Quæres, ad quid teneatur qui proximum læsit in bonis, quæ spiritualibus annexa sunt, cuiusmodi maximè sunt beneficia Ecclesiastica. Respondeo 1. eum qui alium habentem ius ad beneficium, iniuste impedit ab illius consecutione, teneri ad restitutionem, iuxta talis iuris æstimationem, arbitrio viri prudentis factam. Quia cum eo iure supposito, beneficium illi debeat ex iustitia, iniuste impediens ne illud consequatur, facit ei iniuriam, quam ex æquitate iustitiæ tenetur compensare.

Respondeo 2 quando beneficium datur in concursu, digniorem ex lege habere ius ad illud, adeoque eum qui curat, ut sibi notabiliter minùs digno conferatur, teneri ad restitutionem erga magis dignum, arbitrio viri pru-

dentis. Si tamen beneficium non datur in concursu, ille qui dignus est, non tenetur ad restitutionem, etsi curet sibi illud conseruari; quia dignior non habet ius strictum ad illud, sed latum & improprium, in eo consistens, quod optimè sit dispositus ad beneficium illud dignè administrandum, si ei conferatur.

Respondeo 3. eligentem indignum, debere restituere Ecclesiæ, iuxta prudentem æstimationem damni illati, Eligentem verò dignum in concursu, relicto digniori, debere huic restituere, iuxta antedicta; non autem si extra oppositionem eligat. Si tamen sint plures electores, & maior pars concurrat ad electionem indigni, potest minor pars aliam ad se trahere, ad eligendum dignum; tuncque illi tenentur ad restitutionem respectu dignioris, non autem isti, utpote qui non intenderunt digniorem excludere, sed indignum. Porro quod de electore dicimus, ad ipsum collatorem beneficij, ob rationis paritatem, æquè pertinet.